

«Σε στενό οικογενειακό κύκλο»

Το έργο του Αλεξάντερ Οστρόβσκι που ανεβάζει η Fresh Target σε σκηνοθεσία του Πάρη Ερωτοκρίτου, στις αμυδρές πια μοσχοβίτικες μου θεατρικές αναμνήσεις είχε τον τίτλο «Πτωχευμένος». Τα έργα του Οστρόβσκι στη ρωσική θεατρική κουλτούρα θεωρούνταν πάντα ιδανικά ως υλικό για παραστάσεις κλασικές έως συντηρητικές, ρεαλιστικές έως νατουραλιστικές, παραδοσιακές έως παλιομοδίτικες. Έχουν τα μαστορικά γραμμένα, ζουμερά πορτρέτα νεόπλουτων εμπόρων, ανήθικων αριθιστών, ξεπεσμένων αριστοκρατών, έχουν κοινωνική κριτική, σάτιρα, κωμικά και δραματικά στοιχεία ανάμεικτα. Το όνομα του Οστρόβσκι έγινε σύμβολο της παλιάς ρωσικής θεατρικής σχολής, ένα από τα χαρακτηριστικά της οποίας ήταν η κατηγοριοποίηση των ανθρώπων σε κοινωνικούς και ψυχολογικούς τύπους ευρέως αναγνωρίσιμους και η σμιλευμένη, τελειοποιημένη παρουσίασή τους.

Ίσως έχουν ήδη ακουστεί τα προσόντα του έργου που έκαναν τον Πάρη Ερωτοκρίτου να το επιλέξει και να το μετατρέψει σε σάτιρα της κυπριακής πραγματικότητας. Αφού οι ήρωες είναι κοινωνικοί τύποι, η τηρουμένων των αναλογιών μεταφορά τους σε άλλο εθνικό έδαφος, σε άλλη εποχή, φαίνεται εύκολη. Υπάρχει, βέβαια, ο κίνδυνος οι τύποι να γίνουν στερεότυπα, δηλαδή κατά τη διαδικασία της μεταφοράς, τα σχήματα των ρόλων χωρίς το αρχικό εθνικό περιεχόμενο να μετατρέπονται σε καλούπια. Επίσης στον σκηνοθέτη πρέπει να άρεσε, για ευνόητους λόγους, η κοινωνική σάτιρα του Οστρόβσκι, που κύριο στόχο έχει την απώλεια του ηθικού μπουσούλα, την εξίσωση της ατιμίας με τη μαγική, την απόλυτη γοητεία που ασκεί το χρήμα στους ήρωες, τον άξεστο νεοπλουτισμό. Είναι και η ευκαιρία να στολίσει τη δράση με μπόλικά κωμικά στοιχεία... Το θέμα είναι ότι γνωρίζουμε τον εαυτό μας, ως κυπριακή κοινωνία, καλά. Ότι τα πιο πάνω φαινόμενα τα

βλέπουμε γύρω μας συνεχώς. Ότι τα σατιρίσαμε επανειλημμένα με διάφορα μέσα, με σατιρικές εκπομπές στην τηλεόραση, με θεατρικές επιθεωρήσεις, με χρονογραφήματα κ.ά. Τέτοια σατιρικά κλισέ αφθονούν στην παράσταση. Οπότε ο τρόπος που διαλέγει ο σκηνοθέτης είναι να τα πει πιο έντονα, να γεμίσει την παράστασή του «ως πάνω». Έτσι, η στερεότυπη εικόνα ενός μεγάρου νεόπλουτων με πισίνα αποδίδεται στο σκηνικό του Γιώργου Γιάννου με πισίνα με νερό, όπου κολυμπά η κακομαθημένη κόρη της οικογένειας. Έτσι οι ήδη αποκαλυπτικές σκηνές, όπου οι ήρωες προσπαθούν να ξεγελάσουν ή να εκμεταλλευτούν ο ένας τον άλλο, διακόπτονται με «σατανικά», εμβόλιμα στιγμιότυπα, όπου τα πρόσωπα τρώγονται πια κυριολεκτικά. Η υποκριτική ομάδα της παράστασης είναι ικανή, είναι εξοικειωμένη με τη σκηνοθετική μανιέρα του Ερωτοκρίτου, συμμερίζεται την αισθητική του. Ο Παπαμιχαλόπουλος ευχαριστιέται να παίζει τον πιθηκάνθρωπο ήρωά του, παρότι του πέφτουν τα περισσότερα κυπριακά κλισέ, όπως και στην Παναγιώτα Παπαγεωργίου. Ο Στέφανος Πίττας κάνει έναν ορθόδοξο Ταρτούφο. Ο Γιάννης Μίνως προικίζει τον ήρωά του με κωμική μιζέρια. Η Ειρήνη Καραγιώργη έχει μια άνεση στη σκηνή, την οποία έδειξε και στον «Τυχαίο βρυκόλακα». Τα διάφορα γλωσσικά επίπεδα προορίζονται να εκφράζουν διαφορετικά επίπεδα μόρφωσης των προσώπων του έργου. Η προξενήτρα της Νίκης Δραγούμη γίνεται αλλοδαπή και η Τίσκα της Λουκίας Πιερίδου βουβαίνεται. Ήταν μια παράσταση μεγάλης έντασης και διάρκειας.

ΘΕΑΤΡΟ
ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΝΑ
ΜΟΛΕΣΚΗ